

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska we Wrocławiu z dnia .....2023 r. w sprawie
ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Chłodnia
w Cieszkowie (PLH020001)**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego - w formie zarządzenia - plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych stanowi podstawowe narzędzie planistyczne służące skutecznej ochronie obszarów Natura 2000. Podstawowym założeniem dla opracowania projektu planu zadań ochronnych jest zapobieganie pogorszeniu stanu przedmiotów ochrony oraz zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony.

Obszar Chłodnia w Cieszkowie (PLH020001) (zwany dalej Obszarem) został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2007) 5403) (2008/25/WE) (Dz. U. UE L z dnia 15 stycznia 2008 r.). Obszar został wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Chłodnia w Cieszkowie (PLH020001) (Dz. U. z 2017 r., poz. 501).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ustawy). Pierwszy plan zadań ochronnych dla Obszaru opracowany został w 2013 r. i ustanowiony na okres 10 lat zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Chłodnia w Cieszkowie PLH020001 (Dz. U. Woj. Doln. Z 2013 r. poz. 395). Dokument ten wygasł w dniu 17 stycznia 2023 r. i przystąpiono do aktualizacji dokumentacji i ustanowienia kolejnego planu, uwzględniającego aktualny stan obszaru i jego przedmiotów ochrony oraz określającego konieczności podjęcia nowych działań ochronnych.

Założeniem do opracowania nowego projektu planu zadań ochronnych Obszaru jest utrzymanie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7 ze zm.) oraz art. 3(2) i 4(4) Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.U.E.L.2010.20.7 ze zm.).

Projekt planu zadań ochronnych dla Obszaru został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.)*.

Obszar wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie ochrony stanowiska występujących w nim nietoperzy wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: mopka zachodniego *Barbastella barbastellus* oraz nocka dużego *Myotis myotis*. Obszar obejmuje swym zasięgiem jedno z największych zimowisk nietoperzy na terenie Dolnego Śląska i odgrywa kluczową rolę w ochronie nietoperzy w tej części Polski. Chłodnia w Cieszkowie jest miejscem hibernacji wielu gatunków nietoperzy poza wymienionymi wyżej, tj. nocka Natterera *Myotis nattereri*, nocka rudego *Myotis daubentonii*, mroczka późnego *Eptesicus serotinus*, gacka brunatnego *Plecotus auritus* i gacka szarego *Plecotus austriacus*. Nietoperze wykorzystują obiekt nie tylko jako miejsce zimowania, ale także w okresie godów, jako schronienie dziennego odpoczynku oraz kwaterę przejściową podczas wiosennych i jesiennych migracji.

XIX wieczna chłodnia znajduje się na obszarze leśnym, na płn.-wsch. od miejscowości Cieszków, który łączy się z większymi fragmentami lasów tworząc korytarze ekologiczne zapewniające łączność z położonymi w niedalekiej odległości obszarami Natura 2000, tj. Dąbrowy Krotoszyńskie PLH300002 i Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007 (w województwie wielkopolskim).

Przedmiotowy obszar położony jest w granicach administracyjnych Nadleśnictwa Milicz, które realizuje gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzenia Lasu na lata 2016 – 2025, który nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*. Nie ma zatem podstaw do zastosowania art. 28 ust. 11 pkt 3a ww. ustawy i wyłączenia gruntów leśnych Skarbu Państwa z zakresu opracowania planu zadań ochronnych.

Zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony określono na podstawie faktycznego stanu zachowania gatunków i ich siedlisk. Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 do obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Do najistotniejszych zagrożeń zidentyfikowanych w Obszarze zaliczono zmiany klimatu oraz zmiany temperatur w okresie zimowym. Wnętrze chłodni, w której zimują nietoperze, wolniej się wychładza - na początku zimy temperatura jest zbyt wysoka, w szczególności dla mopków - co prowadzi do opuszczania przez nie zimowiska i poszukiwania chłodniejszych miejsc zimowania np. w otoczeniu chłodni pod korą drzew.

Do potencjalnym zagrożeniom zaliczyć można wycinkę lasu, która będzie powodowała zmianę uwarunkowań siedliskowych poprzez odsłonięcie chłodni (dolot nietoperzy, warunki termiczne i wilgotnościowe). Niekorzystne jest również usuwanie obumierających i martwych drzew, zwłaszcza o większych rozmiarach, z wypróchnieniami i dziuplami, w których nietoperze mogą znajdować kryjówki. Ponadto wśród potencjalnych zagrożeń wymieniono m.in. budowę dróg, wandalizm, sporty i międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt.

Cele działań ochronnych odwołują się bezpośrednio do parametrów i wskaźników stanu ochrony z przewodnika metodycznego PMS GIOŚ (2012), wskazując na potrzebę utrzymania lub poprawy ocen wskaźników dla obu gatunków nietoperzy.

Określone cele działań ochronnych dla populacji zimowej 1308 mopka zachodniego *Barbastella barbastellus* skupiają się na potrzebie poprawy oceny wskaźnika *Temperatura powietrza* (poprawa do stanu właściwego FV) i konieczności zahamowanie spadku liczebności gatunku w obrębie zimowiska. Z uwagi na zmiany klimatu nie jest możliwe osiągnięcie właściwego stanu ochrony populacji zimowej gatunku (FV) i nie jest możliwe określenie czy w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych możliwa będzie poprawa parametru Liczebność (obecnie U2). Pozostałe cele działań ochronnych mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony poszczególnych wskaźników, tj. na poziomie FV.

W przypadku gatunku 1324 nocek duży *Myotis myotis* określone cele działań ochronnych mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony wszystkich parametrów i wskaźników dla populacji zimowej.

Działania ochronne dla przedmiotów ochrony mają przede wszystkim na celu zahamowanie wzrostu temperatury wewnątrz obiektu w okresie zimowania nietoperzy poprzez montaż kraty (obok istniejących obecnie drzwi, których zamknięcie w okresie dodatnich temperatur zimą utrudnia przepływ powietrza i zimowisko zbyt wolno się wychładza). Montaż kraty umożliwi swobodny przepływ powietrza w chłodni i wychłodzenie obiektu nawet w czasie niewielkich nocnych ochłodzeń. Zaplanowano również uzupełnienie wody w basenie zlokalizowanym wewnątrz chłodni, co pozwoli zachować odpowiednie warunki mikroklimatyczne.

Zaplanowano również monitoring w zakresie liczebności populacji zimującej w obiekcie chłodni oraz ocenę stanu obiektu i otaczających go siedlisk. Zasady przeprowadzenia monitoringu oparto na metodyce opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Plan zadań ochronnych zawiera także wskazania do zmian zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wsi Cieszków i Biadaszka położonych w gminie

Cieszków i do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cieszków (podczas zmiany lub aktualizacji tych dokumentów).

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Na etapie opracowywania planu zadań ochronnych uznano za zasadne dodanie do listy przedmiotów ochrony populacji przelotnych obu gatunków i planowane jest zaktualizowanie Standardowego Formularza Danych Obszaru.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 28 lutego 2023 r. w prasie o zasięgu lokalnym (Gazeta Wyborcza), na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.6320.2.2023.MŁ.1 z dnia 28 lutego 2023 r. informujące o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 46 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Chłodnia w Cieszkowie). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Gminy Cieszków.

Następnie w dniu 4 kwietnia 2023 r. w prasie o zasięgu lokalnym (Gazeta Wyborcza), na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.6320.2.2023.MŁ.2 z dnia 4 kwietnia 2023 r. informujące o przystąpieniu do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 13 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Chłodnia w Cieszkowie). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Gminy Cieszków.

W pierwszym etapie prac nad planem zadań ochronnych opracowano listę osób i podmiotów będących właścicielami działek położonych w granicach obszaru Natura 2000, prowadzących działalność w ich obrębie lub z innych przyczyn będących zainteresowanymi pracami nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru. Zaproszenie wysłano do instytucji i organizacji.

Warsztaty Zespołu Lokalnej Współpracy (ZWL) dla obszaru Natura 2000 Chłodnia w Cieszkowie zostały przeprowadzone w dniu 12 września 2023 r. w siedzibie Nadleśnictwa Milicz.

Obwieszczeniem z dnia 20 listopada 2023 r., znak: WPN.6320.10.2.2023.MŁ

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 20 listopada 2023 r., a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza) w dniu 20 listopada 2023 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190 ze zm.), uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego pismem znak: ..... w dniu ..... 2023 r